

SZÉCHÉNYI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
 Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok elsz. Előfizetések és hirdetések a
 száadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

Egy millió korona a nagyváradai egyházmegye céljaira.

Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök kisszeminarium létesítését és új plébániák alapítását biztosította.

Egymás után volt alkalmunk rövid idő alatt hirt adni gróf Széchényi Miklós püspök egyházi és más jótékony célú nagy alapítványairól. Ezzel azonban a főpásztor még távolról sem látta megoldottnak mindazokat a sürgős feladatokat, amelyek a nagyváradai egyházmegyében kielégítésre várnak s módot beresett arra, hogy e sürgős feladatok megoldását feltétlenül biztosítsa. Ez most meg is történt; a napokban gróf Széchényi Miklós püspök egy millió koronát biztosított a nagyváradai egyházmegye sürgős szükségleteinek fedezésére.

A célok kitűzése és a megvalósítás előrelátó biztosítása a legmesszebb menő gondoskodásra vall. Ugy jön ez az intézkedés a nagyváradai egyházmegyének, mint az áldásos tavaszi eső a mezőknek.

Megnehezedett az idők járása felettünk s nem tudjuk, mit hoz a jövő. Körülöttünk még mindig dul a háború; ha keleten felvirradt is a béke hajnala, a nyugat a háborúnak annál sötétebb felhőivel terhes, belső állapotaink pedig sokszor keltenek bennünk jogos aggodalmakat. Minden jó magyar ember bizva reméli Istentől, hogy ezt a rettentő világégést nagyobb belső megújító munkával nélkül fogja Magyarország túlélni; az azonban a legjobb esetben is feltétlenül bizonyos, hogy a jövőben eddig el nem képzelt terhek következnek a polgárokra, a katolikus egyházra pedig a jövőben új és nehéz feladatok várnak Magyarországszerte.

Kétszeresen súlyos feladatok elé állítja a jövő Szent László egyházmegyéjét.

A nagyváradai egyházmegye vallási és nemzeti tekintetben egyaránt missió terület jellegével bír. A keleti és nyugati nagy hitszakadás hullámain, a török pusztítás, a belháborúk csapásait ez az egyházmegye talán minden másnál fájdalmasabban szenvedte át. Egyházi és nemzeti tekintetben egyaránt évszázados sebek sajognak még ez ősi egyházmegye testén s bár a váradai püspökök mindenkor szakadatlanul igyekeztek a sebeket behegeszteni, a romokon a régi hitéletet és buzgóságot, a régi dicsőséget, a régi virágzást új életre hívni, még mindig rendkívül sok

a teendő s a multak pusztításaihoz az új kor újabb veszedelmeket sodort, melyek leküzdésére fokozott erőre, meg nem szünő áldozatkészségre van szükség. „Mélyen átérezve a válságos idők komolyságát, átértve a nagy alapító szent király apostoli buzgóságát és bölcs előrelátását, mellyel egyházunknak és a magyarságnak e veszélyeztetett pontján erős végvárat épített — írja gróf Széchényi püspök ez ügyre vonatkozólag a káptalanhoz intézett átiratában — egyházmegyém kormányzatának átvétele óta minden gondolatom arra irányult, hogy Isten segítségével e dicső multu egyházmegye jövő felvirágzását minél biztosabb alapokra fektessem s ne csak a rám bízott nyáj jelen szükségleteiről gondoskodjam, hanem a távolabbi jövőbe is előre tekintve, a szebb és boldogabb jövőt is minél jobban és biztosabban megalapozzam.”

Ez a célzet és gondolat, melyet e szavak leghívebben fejeznek ki, vezette gróf Széchényi püspököt, mikor az egyházmegye legsürgősebb szükségleteinek kielégítését egyszerre és már most kívánta biztosítani.

Vizsgáló szemmel kikereste és hosszas megfontolás tárgyává tette, hol van szükség új alkotásokra, hol kell a meglévő erőforrásokot gyarapítani, s ekként a megoldásra váró legsürgősebb feladatok egész sorozatát egybe állítva, a messze jövőre kiható nagy alkotások megvalósítását kívánta lehetővé tenni.

Az egymillió koronát úgy osztja fel a püspök, hogy abból az egész egyházmegye egyetemleges céljait szolgáló hatalmas intézmény is létesülhessen a központban, de az öröndetes fejlődésben lévő nagyváradai egyházmegye egész területén is, a perifériákon is jusson megfelelő összeg különféle alkotások létesítésére.

Új szeminarium építése, kisszeminarium létesítése.

Gróf Széchényi Miklós püspök még győri püspöksége előtt felismerte és tetteket hirdette, hogy a jövő hitéletének fejlesztése szempontjából első sorban a papnevelésnek minél intenzívebb kimélyítése és minél modernebb alapokra helyezése a legfontosabb. Valóságos uttörő a püspök a szeminariumi nevelés terén; ő hirdette először,

hogy a mai kor követelményeinek megfelelő papnevelés csak minden igényt kielégítő új szeminariumokban valósítható meg. Első nevezetes alkotása e téren Pázmány Péter nagyszerű alapításának, a bécsi Pazmaneumnak új épületbe való áthelyezése volt; ez a mintaszerű, modern intézet, mely Bécsben magyar papok nevelésére szolgál, egészen gróf Széchényi püspök intenciói szerint épült fel. Folytatta ezt a munkát gróf Széchényi Miklós győri püspökké történt kinevezetése után. A győriek mindenkor hálával emlégetik és büszkén mutogatják Széchényi püspök alkotását, az igazán mintaszerű, modern győri papnevelőintézetet.

Ezen a téren igazán nagy szükség van új alkotásra a nagyváradai egyházmegyében is. A nagyváradai szeminarium régi épülete a modern kor követelményeinek ma már egyáltalán nem felel meg, még kevésbé alkalmas arra, hogy ebben a helyiségben a papnevelésre a jövőben váró nagy feladatok megvalósíthatók legyenek. Erezte már ezt b. e. Szmrecsányi Pál püspök is, aki az új szeminarium építésére nagyobb összeget adott. Ez azonban távolról sem elegendő a kitűzött célra, legkevésbé ama nagyszabású terv kereteinek megfelelőleg, melyek szerint gróf Széchényi püspök az új szeminarium céljait és méreteit kitűzte. Széchényi püspök igazán monumentális, a jövő nagy céljainak emberöltőkön át megfelelő épület létesítését kívánja biztosítani, amihez megfelelő nagy tőke is szükséges.

Mindenek előtt szükségesnek vallja a püspök az ugynevezett kisszeminarium létesítését. Más egyházmegyékben azok az ifjak, kik papi pályára éreznek magukban hivatást, már a gimnázium V. osztályától kezdve a kisszeminariumban nyernek előkészítés jövő magasztos pályájukra. Erre különösen a háború következtében feltétlenül szükség lesz nálunk is. Ma már a 17 éves ifjakat is sorozzák, alig akadhat tehát a papi pályára elfogadható jelentkező. A háború egyébként is károsan befolyásolja az ifjúságot a papi hivatás tekintetében. Féltelmes pusztításokat végez a háború az ifjuság sorraiban testileg, de lelkiileg is s ezt első sorban a papi hivatás érzi meg.

Lehető korán és nagy gonddal kell tehát az igazi papi hivatást fölkeresni, nevelni és erősíteni, ez pedig csak a kisszeminarium útján érhető el.

Maga az új egyházzjogi kodex is előírja kisszeminariumok létesítését. De a szülők-

nek is nagy megnyugvás és sok gondtól való mentesség lesz az, ha papi pályára hivatást érő fiaik már serdülő koruktól kezdve a küsszeminiumban nyernék el helyezést és jövő hivatásuknak megfelelő gondos nevelést.

Nemcsak küsszeminiummal akarja a püspök a papnevelő intézetet kibővíteni, hanem annak épületében nyer elhelyezést az alapítványi pénztár is, ott kívánja egységesen elhelyezni a *káptalani, szemináriumi és püspökségi könyvtárakat is*. E három könyvtár egyesítéséből Nagyvárad város *leghatalmasabb és legértékesebb könyvtára fog alakulni*, mely széles köröket fog érdekelni és ma nehezen hozzáférhető értékeket teend közkinccsé. Végül ugyancsak a szemináriumban lesz a *nyugalmozott papok otthona*, mely azoknak nyújt örögségükre kényelmes és biztos otthont és ápolást, kik arra egy élet nehéz munkájával bőségesen rászolgáltak.

Ennek a nagyszerű alkotásnak megvalósítása most már biztosítva van. Már eddig 300,000 koronát adott gróf Széchényi püspök a szeminárium céljaira, most az egy millió korona felét, 500,000 koronát a kis szeminárium növendékei ellátásának biztosítására, fentartási alapul szánta. Az egész épület egyike lesz Nagyvárad legszebb középületeinek.

Plébániák alapítása és fejlesztése.

Az egy millió korona másik felét plébániák fejlesztésére és új plébániák alapítására szánta a püspök. Ez a nagyvárad egyházmegyének hasonlóan égető és sürgős szükséglete.

A nagyvárad egyházmegye különleges helyzetében a katolikus magyar hivek egy-egy szigete számára is kell plébániákat létesíteni és fenntartani, a katolicizmus és a magyarság védelmére. Megmutatta az élet, hogy kellő állandó lelki gondozás mellett e kisebb hitközségek is nemcsak megtarthatók, hanem felvirágoztathatók és fejleszthetőek is.

Gróf Széchényi Miklós e téren is már eddig is nevezetes alkotásokra tekinthet vissza. Gerendáson, Gyopárhalmán, Kondorostanyán új lelkésziségeket állított fel. Gyopárhalmán új plébániákat, Bucsatelepen új templomot építtetett, Fugyivásárhelyen most van folyamatban a püspök 100,000 k-ás adományából új plébánia alapítása, Bárádon új plébánia lakot, több helyen új iskolát emeltetett, a Nagyszénáson tervezett plébániára már adott 50,000 K-át, a Monostorpetriben létesítendő új plébániának ingatlant vásárolt stb. — Ezt az eddig oly szépen megkezdett munkát kívánja fejleszteni gróf Széchényi Miklós püspök a következőkben:

Békésmegyében Nagyszénás községben építendő templom és plébánia céljaira, valamint a plébánia javadalmazására 120,000 K-át szánt, úgy hogy eddig e célra adott 50,000 K-ás adományával s mások hasonló célú adományával 220,000 K fog rendelkezésre állani.

Magyarpatak és Bethlentelep, e két igen nagy kiterjedésű plébánia területéből a jövőben három plébánia alakíttatik, az új *harmadik plébániára* 220,000 K-át szánt a püspök, Cséffán, hol most a hivek száma több százra szaporodott, 40,000 K-ból kápolnát építtet

gróf Széchényi Miklós. Fennmarad még 120,000 K. Ebből *Berettyóujfalu, Bucsatelep és Gyopárhalma* plébániái egyenként 36—36,000 K-t kapnak. A *kondorostanyai* plébánia javára boldogult Grócz Béla nagyprépost 24000 K-át tett le, ezt a püspök 12000 K-val szintén 36000 K-ra egészíti ki. Így ez a négy, fejlődésben levő új plébánia jelentékeny alaphoz jut abból a célból, hogy abból részükre ingatlant vásároljanak.

Magából ebből a felsorolásból kitűnik, hogy az egymillió koronát a püspök olyan célok megvalósítására szánta, melyek sürgős megvalósítása égetően szükséges. Eshetőségektől nem tehető függővé egyiknek a megvalósítása sem. Az illetékes tényezők hozzájárulásával és Ő felsége legfelsőbb jóváhagyásával akként biztosította tehát a püspök a szükséges egymillió koronát, hogy egészen rövid lejáratu, 10 éves törlesztéses kölcsönt vett fel. Emberi számítás szerint ezt a rövid lejáratu kölcsönt előreláthatólag módjában lesz Széchényi püspöknek magának letörleszteni. De ha Isten másként rendelkezne is, a felsorolt alkotások megvalósítása akkor is mindenesetre biztosítva van. Mindaddig, míg a normális viszonyok helyreálltával az építkezések lehetővé válnak, az egymillió korona a káptalan örizete alatt marad s az időközi kamatokból jutni fog még egy fontos célra: az orosházi templom építési alapjának a közbejött drágaság folytán szükségessé vált kiegészítésére.

A nagyvárad egyházmegyére és Nagyvárad városára, egész katolikus közéletünkre ma szinte be sem látható fontosságú alkotásokról van szó.

Mikor legutóbb IV. Károly király Nagyváradon keresztül utazott, a püspököt fogadta szalonkocsijában, mint azt akkor megírtuk. Ez alkalommal gróf Széchényi püspök jelentést tett Ő felségének erről az akkor még kezdet stádiumában levő ügyről is. A király nagy érdeklődéssel hallgatta és igen kegyesen fogadta a püspök előterjesztését és a legnagyobb örömmel helyezte kilátásba hozzájárulását. Azóta is volt alkalma Széchényi püspöknek az ügyet legfelsőbb kihallgatása alkalmával immár konkrét formában is Ő felsége elé terjeszteni, amikor is a király a püspök előrelátó gondolkodásáról ismételtén a legmelegebb elismeréssel nyilatkozott.

A királyi jóváhagyás a napokban érkezett le Nagyváradra s annak alapján az egy millió koronát gróf Széchényi Miklós rendelkezésére átadta.

Mikor ezeket az adatokat a krónika egyszerűségével felsoroltuk, dicsőítő szavakat nem fűzünk hozzá. Itt a tettek beszélnek. Csak azokat a szavakat iktatjuk ide, melyekkel a püspök a káptalanhoz intézett átiratát végzi. — Ezekből a szavakból éppen úgy, mint az egész alapítványból és Széchényi Miklós gróf püspök egész eddigi, igazán apostoli, a Széchényi név ragyogásához mindenben méltó főpásztori működéséből élénk tűnik az ő főpapi igazi lelkülete, melylyel mindenkor csak egyházmegyéje boldogulásán, felvirágoztatásán munkálkodik. Ezeket írja:

„A nagy idők hozzájuk méltó tettek, a súlyos megpróbáltatások férfias kitartásra, a fenyegető veszedelmek megfontolt előrelátásra intenek

mindnyájunkat. Olyasforma helyzetben vagyunk, mint a fogságból visszatérő, az Ur templomát újra felépítő izraeliták, egyik kezünkkel építenünk, alkotnunk kell, a másikkal védekeznünk az ellenség folytonos, egyre megújuló támadásai ellen. Mint katolikusokra és mint magyar hazafiakra egyaránt nagy feladatok várnak a jövőben, ezekre kell elkészülnünk, ezekkel szemben föl kell fegyverkeznünk addig, amíg lehet. A mindenható áldása, Szent László király oltalma fakasszon e szerény forrásokból dicső multu egyházmegyém jövőjére minél bőségesebb kegyelme-
ket.“

Olasz felderítő előtörések Asiago és Brenta között.

Budapest, június 8. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Olasz harctér.

Asiago és a Brenta között az ellenség nagy osztagokkal folytatta felderítő előtöréseit, részben tüzelésünkkel, részben kézituzban visszavertük. A tüzérségi harc az egész délnyugati harctéren állandóan élénk.

A vezérkar főnöke.

Francia ellentámadások a nyugati fronton.

Berlin, június 8. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Ruprecht bajor trónörökös hadcsoportja. Időnkint felújuló tüzérségi harc és felderítő csatározások.

A német trónörökös hadcsoportja. Az ellenségnek Chateau Thieritől, északnyugatra megismélt támadásai és az Argre montén elvesztett vonalainak visszaszerzése céljából intézett ellentámadásai csak jelentéktelen területnyerességet eredményeztek számára. Francia, amerikai és angol ezredeknek többszöri rohama súlyos veszteségek mellett megihusult.

Egyébként a helyzet változatlan.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Sonnino és Orlandó versaillesi útja.

Budapest, június 8. (Saját tudósítónktól.) Sonnino és Orlando versaillesi útjának titokbantartása egész Olaszországban nagy elkedvetlenkedést keltett. Beszéli, hogy Foch és Petain tábornok a német offenzíva első sikerei után nemcsak az angol és francia csapatoknak Olaszországból való visszahívását követelték, hanem azt is, hogy az olasz hadseregnek minden nélkülözhető emberét — azonnal szllítsák a nyugati frontra. Diaz tábornok nyomban kijelentette, hogy a követelést nemcsak lehetetlen teljesíteni, hanem ellenkezőleg, tekintettel arra, hogy Olaszországot a monarchia részéről újabb offenzíva fenyegeti, az antant küldjön Olaszországnak segítséget. Sonnino és Orlando azért mentek Versaillesbe, hogy a segítség elküldésének lehetetlenségét megokolják.

Malatinszky Lajos főispán beiktatása

A szokásos ünnepélyes keretben folyt le tegnap délután Nagyvárad város új főispánjának, *Malatinszky* Lajosnak beiktatása.

A fellobogózott székház lépcsőháza, lépcsői gazdagon voltak díszítve pálmákkal, babérfákkal s más délszaki növényekkel.

A főbejáratnál a díszbeöltözött kapus, fent a díszterem ajtajában pedig lovasrendőrök álltak díszőrséget.

Ünnepi díszben érkeztek a küldöttségek és vendégek, valamint a város törvényhatóságának tagjai. Megjelentek: a l. szert. káptalan képviselőiben dr. Karácsonyi János c. püspök, dr. Vicskics Gyula, Brém Lőrinc kánonok, dr. Mazurek Gyula tb. pápai káplán, a gör. kath. káptalan részéről Sztán Illés nagyprépost, dr. Mikulás György kánonok, a gör. kel. egyház részéről Csiorogáriu Román püsp. helynök, Tulbure György főesperes, a ref. egyház részéről Sulyok István esperes, Cser János, az ág. ev. egyház képviselőiben Materny Imre lelkész, Tabéri Armin, a neolog izr. hitközség képviselőiben dr. Kecskeméti Lipót főrabbi, dr. Adorján Armin, Aufricht Mór, az izr. orth. hitközség Fuchs Benjamin főrabbi, Leitner Lázár, Kaufmann Márton, Biharvármegye részéről Fráter Barna alispán, Rednik Gábor, Keszthelyi Zoltán, Baranyi András, Verner Kálmán, dr. Gyöngyössy István, Papszász József, a katonaság és honvédség részéről Salomon Ernő altábornagy, Kalaek, Adorján Agoston ezredek, Frankó aiezedes, dr. Fráter Imre törzsorvos, Podraszky százados, a kir. tábla, főügyészség, törvényszék, ügyészség, járásbírók képviselőiben Imrik Péter, Sztaniszlavszky Adolf, Harmathy Károly, dr. Balás Elemér, dr. Paczkó Antal, Bajor Antal, dr. Thury Endre, Medvigy István, Sztachó Szevér, dr. Máthé György, a postaigazgatóság és hivatalok Siket Traján főigazgató, Niedermann Antal, Krammer Károly, Soós Jenő, a vasút részéről Singlary Gyula, Rózsá Ambrus, Áts Gusztáv, Poldesz Rikárd, a kir. Pénzügyigazgatóság Némethi István, kir. tanácsos, Gyarmathy Viktor, Szabó Ákos, az államépítészeti hivatal Bakó István, Varró Domokos, a kir. tanfelügyelőség Vasady Lajos, a földmívelési kirendeltség Hegedűs Gyula, a kir. kath. jogakadémia Buday Gyula, dr. Hoványi Gyula, dr. Lutter János, dr. Irk Albert, a főgimnázium Kovács Lajos, dr. Károly Irén, felmérési felügyelőség Makkay Győző, Sényi Géza, főreáliskola dr. Gedeon Alajos, Nosz Gusztáv, Varga Gábor, felső keresk. iskolák: Koczmann János, dr. Kempfner Magda; ügyvédi kamara: dr. Thury Kálmán, dr. Stokker József, dr. Olasz Béla; keresk. és iparkamara: dr. Moskovits József, dr. Sarkadi Lajos, Schwarcz Izidor, Sztarill Ferenc; ipartestület: Czeglédy Jeremiás; fa- és fémipari szakiskola: Szontagh Gusztáv. Jelen voltak továbbá a város törvényhatóságának tagjai nagy számmal. A karzaton előkelő hölgyek foglaltak helyet.

Pont 3 órakor *Rimler* Károly polgármester megnyitotta a díszgyűlést. Üdvözölte a megjelent vendégeket s a törvényhatóság tagjait. A közgyűlés egyetlen tárgya Malatinszky Lajos főispán beiktatása és eskütelétele.

Lukács Ödön főjegyző felolvasta ezután a miniszterelnök leiratát az új főispán megbízásáról, amelyet megéltétek.

Rimler Károly polgármester indítványozta, hogy az új főispánt Siket Traján vezetése alatt dr. Hoványi Gyula, Harmathy Károly, dr. Kecskeméti Lipót, Materny Imre, Tabéry Armin, Sulyok István, dr. Olasz Béla, Czeglédy Jeremiás, dr. Thury Kálmán és dr. Friedländer Samu tagokból álló küldöttség hívja meg a közgyűlésbe.

Pár perc múlva élénk éljenzés fogadta a terembe lépő főispánt.

Rimler Károly őszinte szívből üdvözölte a főispánt s kérte, hogy a hivatalos esküt letenni sziveskedjék, mire Malatinszky Lajos főispán letette az esküt.

Az éljenzés csillapultával *Lukács* Ödön főjegyző a következő szép beszéddel üdvözölte a főispánt:

Lukács Ödön főjegyző üdvözlő beszéde.

A világháború e komor éveiben harmadszor ült meg a főispáni szék s harmadszor gyűl össze a törvényhatóság, hogy a főispáni eskü ünnepélyes letételének tanuja legyen. E gyászos idő megpróbáltatásainak elviselését megnehezíti, hogy az elválás fájó érzete meg megújul a szivekben, a nyomán kél a bizonytalanság, hogy a városi közélet ez előkelő polcán minő szellem fog otthonra lenni s a város kormányzata minő irányelveket fog követni.

A béke boldog korszakában is nagy eseménye a helyi közéletnek a főispáni szék betöltése, a mai komor idők azonban úgy a magán-, mint a közélet nyilvánulásaiban ki vételes jelentőségre emelik. Békében a magántevékenység teljes szabadsága mellett az egyéni és közérdekű ügyeket az autonomia intézte el s így a helyi társadalom a főispáni méltóságban egy oly díszes pozíciót látott csupán, amelynek hatásköréhez a kormányzó politika képviselőlete s az adminisztráció ellenőrzése tartozott.

Ma azonban, amidőn Magyarország négy éve vivja irtózatot harcát s ezalatt megfoglyatkozott, az inség szélére került és lerongyolódott, amidőn a közéletet rettentő nehézségekkel küzd s az uzsora borzalmas méretekre dagadt, s e szomorú helyzetben a polgárság ezer bajára orvoslásért, sok szenvedésére vigasztért a fórumra fut; ma, amidőn minden hatósági munka nyer értékben, minden hatósági személy jelentőségében, a kivételes helyzet a főispáni méltóságot is a háborús bajok gondjaival terhelte meg, a helyi élet legfőbb gondozó szervévé avatta, a város közönsége tehát ma főispánjában legfőbb gyámolítóját, sorsának intézőjét látja. A komor idők e kivételes körülményei között a város polgársága Méltóságodnak beiktatásában nemcsak ünnepélyes formalitást lát, de egy oly nagyjelentőségű aktust, amely a polgárság magán- és közviszonyaira nagy befolyást gyakorol.

Komoly ünnepélyesség színét ölti azért itt magára nemcsak a külső, de belső szív és lélek is s e pillanat jelentőségét átérzi a város minden polgára.

Méltóságos Főispán ur! Nehéz munkával szerzik meg a város polgárai mindennapi kenyerüket. E nehéz munka demokratává, teszi érzelmében, liberálissá gondolkozásában, gerincessé meggyőződésében, erőssé akarlatban, acélossá energiában, de szerény

nyé viselkedésében. Lelkes hevülettel dolgozik az emberiség haladása érdekében s célját a tisztas munká megbecsülésében, a magyarság boldogulásában látja.

E fáradságot nem ismerő polgári munkának eredménye, hogy rohamosan fejlődött e város, s a saját maga akarataiban, kitartásában, áldozatkészségében és lelkesedésében keresi és találja meg a garanciáját annak is, hogy a városi közigazgatásra meredő legközelebbi nagy problémákat is sikeresen megoldani fogja.

A városi polgárság ez érzései és törekvései bizonyára nem fogják hidegen hagyni Méltóságodat, akinek jellegzetes vonása szintén a fáradságot nem ismerő munka, s cselekvésének rugója a tiszta magyar hazafiság. Méltóságod választotta közéleti működéséhez a tisztesség és munka jelszavát s épen azért reméli a város közönsége, hogy a polgári erény kultusza, s a tisztas munkának megbecsülése egyesíteni fogja Méltóságoddal, s érzelemben is úgy össze forrasztja, hogy ez érzelmi egység a város fejlesztő munka terén legszebb reményeket válthatja valóra.

S ez akarat és érzelmi egységre nagy szükség van a jövőben, mert a szemünk előtt lejátszódó titáni világháború súlyos gondokkal terhelte már is meg az állami és helyi közigazgatást egyaránt, s nagy problémák megoldása elé állítja a jövőben. Minden ember belátja, hogy senki a világon egy évekig tartó világháborúra elkészülve és berendezve nem volt. Hogy Európa férfi lakosságának vagy tizenöt millió embere fegyverbe lépjen s egymásra támadjon s polgári munka helyett egymás vérént ontsa, s ez négy évig eltartson, ez oly jelenség, melyet senki csak végig gondolni is nem tudott, nem hogy a szükséglet fedezésének módjáról valamelyes fogalma lehetett volna.

Minden termelés megszűnt vagy korlátozott: embermilliók, akik a békében — mind magok élmezik magokat módjuk szerint, most egyszerre az állam illetve a város kószosai lesznek.

A gyári termelés egy része áttér a muníció termelésre, a másik lassanként megáll, mert nincsen feldolgozni való nyersanyag. — Hihetetlen nehézségei, veszedelmei, konfliktusai, fennakadásai támadnak a mindennapi életnek. Az emberi szenvedelmek prédát szimatolnak. — Szervekednek az árdragítók, uzsorások, a ruházkodás, a táplálkozás méretetlen gondot ad, a valuta megromlása — még tetézi a dühöngő drágaságot. Ezer gyakorlati probléma ágaskodik itt máris előttünk, megoldást követelve.

A legmerészebb, legenergiusabb, legelőrelátóbb jellem is elveszti a tájékozódást, a felfordult viszonyok labirintusában pedig még fokozottabb energiára, kitartásra és értelmi világosságra van szükség, hogy eligazodjék a jövő feladatainak, a jövő problémáinak — komplikált feladatkörében.

A magyar nemzet nagy embervesztésének rohamos pótlása, a gazdasági organizmus életre keltése, a munkaalkalom biztosítása, a városi háztartás teherbíróvá tétele a magyar kultúra fejlesztése, nemzeti öntudatunk ápolása, a nemzeti politika alapvető tételeinek megszilárdítása és megerősítése mind olyan feladatok, amelyek megoldása a hatóság és társadalom harmonikus teljes erő-kifejtését teszi szükségessé.

A törvényhatóság örömmel és lelkesedéssel fog segítségére lenni Méltóságodnak ebben a munkában és meg van győződve, hogy Méltóságod kiváló tulajdonaival e munkának sikerét biztosítani fogja. Az a szorga-

Szépességápolás

Hajszálakat villannyal végleg kiirtok orvosi-lag elismert szakértelemmel seb és utónyom nélkül. Nálam is kapható olyan szer, mely percek alatt eltávolítja a hajszálakat, de természetesen rövid időre. Pattanást, szeplőt, szemölcsöt nyomtalanul eltüntet, vörös orrot szép fehérré, petyhüdt arcot szép üdévé kezelek. Az üdítés és manicür jutányos bérletben. — Kiváló szereimet vidékre is pontos utasítással küldöm.

ÖZV. POLLÁK GERGELYNÉ.

Nagy Sándor-u. 4.

lom s önértetes emelkedett hazafias lélek, melyet Méltóságod előkelő posztójába hozott, a legszebb reményt kelti fel, hogy Méltóságod a város polgárainak boldogulását elősegíteni is fogja.

De lelkesedéssel fog szolgálatára állani Méltóságodnak a város tisztikara is. A háborus közszolgálat ernyedte tette ugyan izmait, fáradttá idegeit, de fokozta kötelességérzetét, buzgalmát s élesztette hazaszeretét. Bizalommal reméli a tisztikar, hogy lelkiismeretes munkásságával Méltóságod jóindulatu támogatását kiérdemli.

Negyedik éve már, hogy egy irtózatoss világháború bonyodalmaiban vergődik a nemzet. Az idők roppant komorsága a lelke mélyéig hat az embereknek. A törvényhatóság azonban rendíthetetlen bizalommal tekint a nemzetre s e város jövője felé.

Szilárd elhatározása, lelkes törekvése, hogy mindazt a magyar érzés ezer éves életében magába szívott, önértetté és áldozatkésséggé fejlesztett, a magyar emlékeket, a magyar reményeket ápolni és fejleszteni fogja.

Arra kéri Méltóságodat, hogy ez érzelemben vele egyesítve egy boldogabb korszak, egy szebb jövő elérésére irányuló munkájában támogatni méltóztassék.

Az emelkedett hangú szép beszédet a jelen voltak élénk tapsal és éljenzéssel kísérték, mely után Malatinszky Lajos főispán a következőkben tartotta meg székfoglaló beszédét.

Malatinszky Lajos főispán beszéde.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Ő Felsőge kegye, a kormány bizalmából elfoglalván a főispáni széket, szívem sugallatát követem, midőn első szavam a kegyeleté, megemlékezve boldogult elődömről, kit oly váratlanul és korán ragadott el körünk-ből a kegyetlen halál.

Meg vagyok győződve arról, hogy Nagyvárad város törvényhatósága meg fogja találni az alkalmat a boldogult emlékének méltó megőrkítésére, hivatali működésének kellő méltatására, éppen azért én csak egyéniségének legszebb tulajdonságáról, az ő végtelen jószágáról emlékezem meg. Jót tenni mindenkinek és mindenkivel, nem tudni megtagadni senkitől semmit, ez volt egyéniségének legmegkapóbb vonása, ezzel nyerte meg mindnyájunk szívét.

Az immár négy év óta dúló világháború szülte mérhetetlen fájdalmat, nyomort enyhíteni, a szegényeken segíteni, ezt tartotta legfontosabb és kötelességének: - jószágát az általa segélyezettek ezreinek hálája zengi.

Követni őt e téren, segíteni a szegényeken, gyámolítani a hadbavonultak támasz nélkül maradt családtagjait, gondoskodni elhalt hőseink özvegyeiről és árváiról, ez lesz nekem is legelső feladatomban, hisz ez az egyetlen mód leróni hálánkat magyar hazánk területi épségeért, függetlenségeért küzdő hőseink iránt.

Főispáni működésemben a törvényhatóságra és társadalomra óhajtok támaszkodni. Mint a kormányzó 48-as alkotmánypárt tagja, teljes meggyőződéssel vallom pártom programját és hirdetem mindazokat az irányelveket, amelyeket a kormány elnöke a képviselőházban nemrég kifejtett. Törekedni fogok a program megvalósításában egy erős, gazdag és független nemzeti állam kiépítésében, bár szerény tehetséggel, de lelkes buzgalommal közreműködni.

Főispáni működésemben azonban párt-politikai szempontok vezetni soha nem fognak, s amint én elvárom politikai hitvallásom tiszteletben tartását, épp úgy örködni fogok azon, hogy politikai meggyőződését mindenki szabadon hirdethesse, - politikai pártállása miatt senkit sehol mellőzés, sérelem ne érhesse.

Mivel pedig főispáni működésemben párt-politikát nem viszek, kérem a Tek. Törvényhatóságot, hogy Nagyvárad városának üdvére és javára kifejtendő munkámban párt-teljesítmény nélkül támogatni sziveskedjék, kérem, hogy amikor városunkat nemes intenciókkal nagygyá, gazdaggá kívánom tenni, - forrjunk össze egy akarattal, értsük meg, segítsük egymást. (Éljenzés.)

A feladatot, mely előttem áll, nem könnyű. De megnyugvással szolgál nekem a tudat, hogy egy hatalmas, intelligens, magyar városban, egy olyan törvényhatósági bizottság élére álltok, melynek tagjai át vannak hatva e város kulturális és gazdaggá kiépítésének missziójától, közérdekű működésükben átérzik megbízatásuk jelentőségét, felelősségük súlyát. Bizalommal tölt el főispáni székem sikeres ellátásában a város tisztviselőkarának eddigi munkássága.

A világháború kemény próbára tette a tisztviselői kart és a város háborus közigazgatásának productivitása bizonyítja, hogy a tisztikar a próbát fényesen kiállotta.

Kérem a tisztikart, forduljon felém bizalommal; látni fogja bennem az igazságos, pártatlan felügyeleti hatósággal egy személyben, az őt megértő kartársat, ki a köztisztviselő pályán töltvén el életét, működésüket méltányolni, bajaikat, ezekből fakadó kívánásaikat megérteni képes. Lelkiismeretes, puritán munkásságot kívánok, jóindulatot, előzékenységet, egyenlő elbánást, a hatósághoz forduló közönséggel szemben, ne féljen a közönség a hatóságtól, de annál keressen tanácsot, utbaigazítást ügyes bajos dolgaiban és találjon megnyugvást annak intézkedéseiben.

Ezzel a kívánalmakkal szemben, tudva azt, hogy mindezek teljesítésére csak anyagilag független, az élet apró bajaitól ment tisztviselői kar képes, szigorú kötelességemnek vallom, hogy mélyére tekintsek a tisztviselői kar megélhetési küzdelmeinek és helyzetük javítása érdekében számukra a törvényhatóságba és a kormánynál jóindulatot, támogatást keressek.

Tanulmányozva a város anyagi teljesítő képességét, a város tanácsával együtt igyekszem és remélem megtalálni azokat a módokat, melyekkel a kérdést közmegegyezésal dűlőre vihessek, addig is azonban ígérem, hogy a kormány részéről élvezett bizalom latbavetésével töreksem megnyerni a kormány jóváhagyását azokhoz a rendelkezésekhez, melyeket a törvényhatóság saját autonóm hatáskörében, a tisztviselők érdekében már eddig tett. (Éljenzés.)

Nyugvópontra kell e kérdést juttatnunk, hisz az előtünk dúló háború szülte nagy problémák megoldásánál erre a hivatása magaslatán álló munkabírással, de munka kedvvel is bíró tisztikarra égető szükségünk lesz.

A tisztviselők anyagi helyzetének javítása szerves összefüggésben van e város polgárságának pénzügyi teljesítőképesseggel. Már ebből a szempontból is kötelességemnek tartom, hogy a városi háztartás rendszerét és menetét megismerjem, a lakosság teherbírást, adózási kötelezettségének megoszlását éber figyelemmel kísérem.

De ismernem kell a város pénzügyi helyzetét azért is, hogy lássam, milyen arányban állanak a békére való átmenet hatalmas feladatai, a város finaciális felkészültségével és áldozatkésségével, és ha meggyőződést szereztem arról, hogy a polgárság a városi közterhek viselése terén megteszi kötelességét, annál nyugodtabb lelkiismerettel és odaadással lehetek szószólója a kormány előtt ama törekvésnek, hogy Nagyvárad város pénzügyi boldogulását, az állam támogatása is elősegítse.

Nagyon széleskörű és activ részt kérek Nagyvárad kulturális feladatainak elvégzésében. (Éljenzés.)

E város oly fényes eredményeket produkált a szellemi termelés, a közművelődés terén, hogy megbocsáthatlan bűn volna, ha e tekintetben egy pillanatra is visszaesés állana be. Az ország figyelme mint kulturális centrum felé tekint Nagyvárad városára és mi megszerzett hírnevünkhöz hűtlenség nem lehetünk.

A lakosság gazdasági boldogulása, a demokrácia elveinek kibontakozása, megismosodása, a vallási rang és osztálybeli különbségek fölé emelkedés csakis a művelődés szárnyain juthatnak diadalra. A város közönsége tehát ott fog találni engem maga mellett, ha az iskolákról lesz szó. A lefoglalt iskolák felszabadítása, a leánygimnázium, ipari szakiskola létesítése, - ezek az aktuális közoktatásügyi problémák, melyek megragadják lelket és teljes odaadással fogok bekapcsolódni azokba a mozgalmakba, amelyek e nagy kérdéseket akarják dűlőre juttatni.

Az anya és csecsemővédelem sikerét a felvilágosodott és humánus eszmék által nevelt társadalomtól hívó hittel várom el, a fertőző betegségek leküzdésében munkatársul szólítom a város közönségét, a pauperizmus enyhítésében minden emberségesen érző férfi és nő együttműködését remélem.

Belső villongás, hiu vetélkedés, társadalmi, gazdasági mesterséges eltulodás helyett az egymást megértő művelt emberek tetterős harmoniáját szólítom sorompóba, hogy segítsenek kivezetni hazánkat és városunkat abból a szomorú pusztulásból, melybe a háború belesodorta.

Nem téveszttem szem elől azt sem, hogy Nagyvárad egy par excellence ipari és kereskedelmi város. Ipari és kereskedelmi lendületének köszöni mai fejlettségét és ez az a fundamentum, amelyre az eljövendő új korszakot is építeni kell. (Ugy van! Éljenzés.) A kereskedelmi és ipari testületek és szervezetek munkálkodásával állandó kontaktust fogok fenntartani, megerősödésüket, közgazdasági aspirációk teljesítését programom legszebb és legtagasabb fejezetei közé sorozom.

Nem az én hivatásom, hogy jövendő működésük irányát megjelöljem, de eltökélt szándékom minden helyes irányu kezdeményezéseket két kézzel felkarolni, számukra a város társadalmának rokonszenvét, a kormány jóindulatát megnyerni.

A legitim kereskedői és ipari tevékenység lelkes pártolása mellett azonban szigorú bíráló leszek a tisztességes kereskedelmet és ipart létében veszélyeztető visszaéléseknek, ezek napfényrehozatalában, megtorlásában bizonyára az érdekelt szakkörök lesznek megbízhatóbb segítőitársaim.

Mivel pedig a város közgazdasági életének nemcsak fejlődését, de zavartalan konjuncturát is a jó közlekedési politika szolgálja első sorban, ígérem, hogy illetékes he-

FOGAK

TELEFON 10-50.

Foghuzás, Fogtömés és a legmodernbb fogtechnikai munkák, ugymint Kautschukban és aranyban foglalt fogak, szápadlással vagy anélkül és öntött arany hidmunkák a legtökéletesebben műtermemben készülnek.

BERDACH JENŐ ALL. VIZSG. FOGTECHNIKUS. NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 6. I. EM.

Ilyen, lankadatlanul arra fogok törekedni, hogy közlekedési viszonyaink javulását ke resztülvigyem, a hadiállapot feszültségének csökkenésével arányban a normális viszonyo kat visszaállítsam.

Elfoglaltság nélkül, tiszta objektivitással fogok a tőke és a munka harcaiban helyt állani. A munkás osztály nehéz küzdelmeinek megértő modern gondolkozású figyelője vagyok, de hiven öröködöm a munka szabadsága és érvényesülése felett, amit főleg úgy érhetünk el, ha a munkásosztály élelmességét, önművelődését és autonóm törekvése érintetlenségét, a törvény és rendeletek korlátai között, a legnagyobb szeretettel istápoljuk. Teljes szimpáthiámról és támogatásomról biztosíthatom a munkásosztályt, tevékenységének addig a határáig, míg a társadalmi rendet, a város békéjét, a kereskedelem és ipar zavartalan menetét és existenciáját veszélyeztetni nem akarják.

Megkönnyíti főispáni működésemet, hogy a háboru okozta problémák egyik legnehezebbjével, a város közlelmességének kérdésével nem kell foglalkoznom. Oly kitűnő kezekbe tette le a város a közlelmesség ügyét az igen tisztelt helyettes polgármester urra bízván e nehéz kérdést, hogy e téren egyéb tenni valóm nincs, mint elismerése-mnek adni kifejezést, azon ígéretem kapcsán, hogyha az igen tisztelt helyettes polgármester urnak nagy, nehéz hálátlan munkájában egy lelkes segítőtársra lenne szüksége, forduljon hozzám, kész örömmel fogom őt támogatni, segíteni. (Hosszas éljenzés.)

Nem terjeszkedhetem ki szétfoglaló beszédemben a várost érdeklő, minden egyes fontos kérdésre, de ígérem, hogy iparkodni fogok megismerkedni a város közönségével, iparkodni fogom megismerni a város terveit, óhajait, hogy közreműködhessek a tervek megvalósításában.

Sokak előtt talán ismeretlenül állok itt, de senki előtt nem vagyok idegen. Egy éve vallom magam Nagyvárad polgárának, megragadott engem e város szépsége, életének liktető ritmusa, áthatották lelkemet örömei, osztozom könnyeiben. Férfias nyíltság és kölcsönös bizalom fogja ezt az egybeforrottságot megszilárdítani, és az a meleg kéz-szorítás, melyet e beiktatás alkalmával Nagyvárad közönségével váltok, mélyen érző és szolidáris együttműködés bevezetője.

Hiszem, hogy Nagyvárad egész társadalmát szorosán közelembbe hozza a közös munkálkodás, egymás őszinte megismerése. Meg fogom, remélem nyitni jószándékaimmal az Önök szívét, forduljanak hozzám bizalommal és érezni fogja mindenki, hogy szeretetét és bizalmát nem hiába hozta el hozzám.

Ha ez így lesz, Isten áldása fogja kísé- rni működésemet.

A szép és magvas szétfoglaló kitűnő hatást váltott ki a jelenvoltakból. Mindenre kiterjeszkedő részletességgel mutat rá a megoldásra váró feladatokra s igazolja, hogy az új főispán nem csak ismeri ezeket a feladatokot, de a legjobb akarattal, készséggel áll a város rendelkezésére.

A taps és éljenzés után dr. *Hoványi Géza* udv. tanácsos, orsz. képviselő szólalt fel a munkapárt nevében:

Visszatekintve Nagyvárad multjára, rámutatott, hogy e város lakossága megtanulta, hogy egybe nincs munkásságánál és dolgozó képességénél. Ezekkel igyekezett előmozdítani kulturális és anyagi fejlődését.

Majd így folytatja beszédét:

Az igazi polgári szellem minden előnyei és hátrányai együtt élnek e város polgárságának lelkében. Szeretettel csüng városán, hazáján, dolgozik, munkálkodik az anyagi eszközök megszerzése körül, dolgozik, hogy emelkedjenek e város anyagi ereje és véle kapcsolatosan fejlődik annak szellemi élete. Lelkes támogatója minden szép és nemes törekvésnek, áldozatkész és odaadó, ha a közérdek ápolásáról van szó.

Hogy városunk ily szellemben haladt a multban, azt köszönheti volt vezéreinek, akik mindig és minden időben megértették a kor szavát.

E város polgársága vezetőitől most sem vár mást, minthogy megértse óhajait, törekvéseit és e polgárság szeretettel környezi és követi azt a vezériférfiut, ki megérti e város polgárságának érzéseit.

A város főispánja a mindenkori kormányhatalom exponense s mint ilyen előtt tisztelettel hajlik meg a polgárság, de saját meggyőződését nyitlan és őszintén feltárja még akkor is, ha ez ellentétes az a kormányhatalom felfogásával. De e mellett támogatja és követi főispánját mindazon működésében, mely a városi szellem és anyagi jólétének emelkedéseit célozza.

Most, midőn az új főispán beiktatását ünnepezzük, a nemzeti munkapárt nevében köszöntöm és üdvözlöm az új főispánt.

E teremben a politika ritkán kerül szónyegre, de ha erre még alkalom adódik, akkor a különböző felfogású pártok nyitlan és őszintén harcolnak igazukért. Ettől eltekintve a törvényhatósági bizottság különböző politikai tagjai egyben feltétlenül megegyeznek, abban t. i., hogy a napirenden levő kérdések elbírálásánál egy szempont lebeg szemük előtt: a város közérdeke.

A nemzeti munkapárt Múltóságod mind azon törekvéseiben, mely e város szellemi és anyagi jólétének előmozdítását célozza, mindenkor számíthat.

Tiszta szívből óhajtuk, hogy Múltóságod munkája gyümölcsöző, áldásos legyen és tevékenységére hálással gondoljon vissza e város közönsége minden időben.

Dr. *Stokker József*, a függetlenségi párt nevében szólalt fel. Beszédéből közöljük a következőket:

Múltóságos Főispán Ur!

Ezen ünnepélyes alkalommal, midőn alkotmányos királyunk kinevezése és a kormány bizalma alapján elfoglalja Múltóságod Nagyvárad város főispáni székét, engedje meg nekem, hogy rövid néhány szóval kifejezést adjak a magam és elvbarátaim érzelmeinek.

Tudjuk nagyon jól, hogy a főispáni állás ma már nem csupán politikai jutalom, nem a régi sinecúra többé, hanem sok és fontos teennőkkel egybekötött hivatal. A közigazgatás óriási gépezetének ellenőrzése és irányítása, a polgárság minden jogos igényének lehető kielégítése nagy munkát ró ma Nagyvárad város főispánjának vállaira. De multjából merített erős meggyőződésünk az, hogy Múltóságod eme nagy feladatait sikerrel fogja megoldani; mindig csak az igazságot tartva szem előtt; nem véve figyelembe azt sem, hogy minő pártállású az a polgártársunk, kinek igazságos ügye hathatós támogatását igényelni fogja.

És e tudatban mi függetlenségi nem leszünk féltékenyek senkire: mi csak büszkék leszünk arra, hogy ilyen ember, igaz ember lett a mi főispánunk. Hogy a mai ünnepélyes alkalommal a mi örömünk az átlagosnál nagyobb, fokozottabb, ez egészen természetes. Reméljük, hiszük, sőt meg vagyunk győződve ugyan arról, hogy Múltóságod tudása, munkabírása, a közügyekben való pártatlansága és mindezek mellett taníthatatlan ragaszkodása a függetlenségi elvekhez hatalmas vonzerőt fog gyakorolni minden polgártársunkra az irányban, hogy a mi zászlónk alá sorakozzanak, mely hitünk szerint egyedül vezethet el bennünket az ígéret földjére: a szabad, független Magyarországba.

Ősi magyar hitünk ez nekünk. Ragaszkodunk hozzá törhetetlen meggyőződéssel. Boldogan látjuk, hogy hitvallásunk terjesztésére egy új apostolt nyertünk.

Az eredeti, magyar alapokon álló, divatos jelszavak után nem induló, osztatlan Nagyvárad függetlenségi párt nevében fogadja szívesen Múltóságod örömünk, szere-

tetünknek és bizalmunknak őszinte megnyilvánulását. Éljen a mi főispánunk.

Dr. *Grósz Menyhért* a radikális párt, dr. *Friedländer Ernő* pedig a demokrata párt nevében üdvözölte az új főispánt.

Németh István kir. tanácsos indítványozta, hogy a főjegyző és a főispán beszédei a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítesenek meg, hogy ne maradjanak csak elhangzott röpke szavak.

Malatinszky Lajos főispán az indítványt elfogadottnak jelentette ki; — a felmerült szükséghez képest dr. *Stokker Józsefet* és dr. *Medvigy Gábort* tiszteleteli városi főügyezökké nevezte ki s a rendkívüli közgyűlést berekesztette.

Tisztelgések.

Az installáció után a küldöttségeket fogadta a főispán s az üdvözlő beszédekre adott válaszaiban mindig megnyilvánult meleg szíve s szeretetreméltó közvetlensége s Nagyvárad közügyei iránt érzett lelkes szeretete.

Elsőnek *Rimler Károly* üdvözölte a városi tisztikar élén következő beszédben:

Múltóságos Főispán Ur!

Nagyvárad város tisztikara és tantestülete elsősorban siet Múltóságodat diszes állásába történt beiktatása után a legmelegebben üdvözölni.

E város tisztikara ez ünnepélyes pillanatban azt kéri Múltóságodtól, legyen szigorú, de igazságos bírónk, ismerjen meg munkánk után mindnyájunkat s ha megismert, felemelt homlokkal állunk bíráló széke elé.

Azt igen jól tudja Múltóságod, hogy a magyar tisztviselői kar ezer sebtől vérzik, e város tisztikara is sokat szenved és nélkülöz s csak kiolthatatlan hazaszeretete tartja fent e titáni küzdelemben.

Igaz, hogy nemesen érző törvényhatóságunk általunk soha meg nem hálálható nagylelkűséggel sietett segítségünkre, sajnos azonban, mind e mai napig legfelsőbb helyen nem akarták meghallgatni jajkiáltásainkat.

De most újra fellobbant bennünk a reménység egy biztató sugara, érezzük, hogy Múltóságod ebben a mi ügyünkben mellénk fog állani s legfelsőbb helyen szószólója lesz igazságos ügyünknek.

Ha közvetlen közlő és pedig kifejtett munkásságunk után megismer Múltóságod bennünket, meg fogja látni, hogy nem pazarolta jószágát méltatlan testületre.

S én ígérem és fogadom e város tisztikara és tanítótestülete nevében, hogy Múltóságodat nagy és nemzetfenntartó feladatainak teljesítésében odaadó, lelkes buzgalommal fogjuk támogatni.

Isten áldása kísérelje Múltóságodat minden, e város javára irányuló tevékenységében.

A főispán ezután a városháza főispáni termében fogadta a küldöttségeket. *Imrik S. Zoltán* tb. kanonok, esperes plébános, — *Halász Gyula* plébános az esperesi kerület papsága nevében üdvözölték a főispánt. — *Imrik S. Zoltán* beszédében rámutatott arra, hogy a róm. kath. lelkészkező papság nemcsak a templomban, hanem a társadalomban is nagy értékű társadalmi tevékenységet folytat a szociális probléma megoldására. Ehhez a munkához kérnek támogatást.

A főispán megígérte, hogy az egyházat támogatni fogja annál is inkább, mert ő is annak buzgó tagja. Kötelességének tudja az egyház támogatását s elől akar járni, hogy közreműködjenek a hitélet fejlesztésén.

A g. kath. egyház képviselőjében dr. *Mi-*

kulás György tb. kanonok tartott hazafiságtól izzó, lelkes beszédet. A küldöttség tagjai voltak; dr Papp Gergely, Szabó Kornél, — Popovics Vazul, Teusán János, Gergán Viktor.

A gör. keleti egyház küldöttségét *Ciorogirau* Romulus püspöki helynök vezette. — Tagjai voltak a küldöttségnek: Diamandi József egyházi gondnok, dr Lázár Aurél, Tubbure György, Popovics Vazul, Balog Döme.

A református egyház küldöttségét: Su lyok István lelkész vezette. A küldöttség tagjai: dr Thury Kálmán, dr Thury László, dr Thury Endre és dr Olasz Béla.

Az ágostai evangélikus egyház küldöttsége következett ezután, melyet *Korbély* József egyházi főgondnok vezetett s ő üdvözölte a főispánt egyházuk nevében. A küldöttség tagjai voltak: Rimler Károly, Materny Imre, Németh István, Himesch Frigyes, Krausz Samu.

Fuchs Benjamin rabbi, az orthodox zsidó hitközség küldöttségét vezette tisztelgésre.

Majd a neolog izraelita hitközség küldöttsége jött dr Adorján Ármin hitközségi elnök vezetésével; tagjai: dr Kecskeméti Lipót, Aufricht Mór, Flegmann Ármin, Kiss Dávid. A küldöttség nevében dr *Kecskeméti* Lipót mondott nagyszabású szónoklatot.

A Vörös Kereszt Egyesület küldöttsége voltak: dr Fráter Imre, Des Echerolles-Kruspér Sándorné, Pailay Lajosné, özv. Nagy Odönné, Nadányi Károlyné. A küldöttség élén dr *Fráter* Imre üdvözölte a főispánt.

A postahivatalok személyzete küldöttségét *Siket* Traján vezette. A küldöttségben benn voltak: Krammer Károly, Soós Jenő, Niedermann Antal, Belius József.

Az államépítészeti felügyelőség küldöttsége voltak: Bakó István, Varró Domokos, May Sándor. A kir. ügyészséget képviselték: dr Thury Endre, Medvigy István ügyészek. A pénzügyigazgatóság képviselőit megjelentek: Németh István, Gyarmathy Viktor, Szabó Akos.

A vasuti tisztikart *Singlár* Gyula vezette, a küldöttség tagjai: Butyka Lajos, Rózsa Ambrus, Poldes Richard.

Az ügyvédi kamara küldöttsége következett ezután. Tagjai: dr *Thury* Kálmán, dr *Stokker* József, dr *Olasz* Béla, dr *Breuer* Oszkár.

Az kereskedelmi és iparkamara küldöttségét *Moskovits* József vezette. Benn voltak a küldöttségben: dr *Hoványi* Géza, dr *Sarkadi* Lajos, *Tátray* Sándor, *Schwartz* Izidor, *Leitner* László, *Szabó* Károly.

Az ipartestület nevében *Czegléd* Jeremiás, *Lebovics* Rudolf, *Dévald* Károly jelentek meg. A kataszteri felmérési felügyelőség részéről pedig *Sény* Géza és *Pallos* István mértékölök.

A premontrai tanárok hatalmas küldöttsége következett ezután, akik nevében *Vízy* Lénárt tartott nagy szeretettel áthatott beszédet.

A reáliskola tanári kara képviselőitében dr *Gedeon* Alajos, *Varga* Gábor, *Nosz* Gusztáv jelentek meg. A kereskedelmi Csarnok és általa fenntartott felső kereskedelmi iskola tanári kara küldöttségét dr *Hoványi* Géza vezette.

Dr *Olasz* Béla üdvözölte a főispánt a függetlenségi párt nevében, dr *Stokker* József, *Korcsmáros* László, *Láng* József, *Zboray* Gyula, *Cser* János, *Mertz* János, *Schwartz* Izidor, *Kiss* Dávid, *Balogh* Döme küldöttségi tagok élén.

Legvégül a nagyvárad tanárok és tanítók beszerzési csoportja küldöttségét vezette be *Biró* Márk s ezzel a tisztelgés véget ért.

* Tanulságos római olajlenyomatú levelező-lapok 19 féle változatban kapható a „Tiszántúl” kiadóhivatalában, darabonként 30 fillérért.

Ehrenbach lett Kaempff utóda.

A birodalmi gyűlés új elnökének beszéde.

Budapest, június 8. (Saját tudósítónk től.) Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés elnökválasztó ülésén összesen 280 szavazatot adott le, amelyből 270 *Ehrenbach* cent-rumpárti képviselőre esett s így ő lett az elhunyt *Kaempff* utóda.

Ehrenbach elfoglalván az elnöki széket, hosszabb beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a birodalmi gyűlést továbbra is az 1914 augusztus 4-iki szellem fogja irányítani, majd így folytatta:

— Ugylátszik, most érkezik el a hatalmas háború tetőpontjára. *Clemenceau* borzalmának mondotta a helyzetet, de van egy reménysége: Amerika. Mi nem idegen segítségben, hanem a magunk erejében bízunk. A német hadsereg legyőzhetetlen erejű. Van-e az egész világon valaki, aki elhiszi, hogy az a hadsereg legyőzhető, mely Európa legnagyobb hadseregét leverte, melyet pedig kanadai, ausztráliai, amerikai és afrikai csapatokkal erősítettek meg?

— Ha a franciáknak kedvük tartja, hogy a szép Franciaországnak még épségben levő részei az amerikai csapatokkal való harcban romhalmazzá változzanak: nem minket terhel a felelősség.

A birodalmi gyűlés ezután megválasztotta az alelnököket, köztük *Scheidemann* szociáldemokratát s azután áttért a költségvetés folytatolagos tárgyalására.

HIREK

* Személyi hír. *Takács* Menyhért dr, a jászói premontrai kanonok rend prépost-prelátusa, *Novotny* S. Alfonz jászói perjel és két rendi tanár kíséretében városunkba érkezett.

* *Malatinszky* Lajos főispán tegnap éjjel Budapestre utazott, hogy a közéleti-mérségi ankétén résztvegyen.

* Közös szentáldozás a békéért. Ma vasárnap békeájtatosságokat tartanak az egész monarchiában Jézus szent Szíve tiszteletére. Nagyváradnak mind a három plebániáján közös szent áldozást tartanak a hívek a Szent Szívtől azt kérve, hogy adja meg hős katonáinknak az isteni kegyelmet s a sokat szenvedett emberiségnek a békét. A közös szent áldozás a váradoszi plebaniatemplomban reggel 7 órakor lesz, melyen részt vesznek az összes Mária-kongregációk is. Ugyanott lesz este fél 7-kor a körmenet, melyet gróf *Széchenyi* Miklós megyéspüspök maga vezet s részt vesz benne a székeskáptalan az összes nagyvárad hívekkel együtt.

A körmenet alatt az elhelyezkedés a következő sorrendben történik: 1. Az elemi, gimnáziumi stb. ifjuság. 2. Kath. népszövetségi férfiak. 3. Az Urak Mária kongregációja. 4. Általában a férfiak. 5. A papság. 6. A nők kongregációja. 7. Általában a nők.

* Két primícia lesz ma Nagyváradon. Pénteken szentelte áldozópapokká gróf *Széchenyi* Miklós v. b. t. t., megyéspüspök az egyházmegye végzett theologusait, akik közül kettő tartja itt Nagyváradon első szent miséjét és pedig *Szabó* Imre a papnevelő intézet kápolnájában reggel 7 órakor; manuduktora lovag *Kucsera* Ferenc törökszentmiklósi esperes plébános és d. e. fél 10 kor *Kajaba* László tartja első szentmiséjét a Szent-Vince intézet kápolnájában dr *Karácsonyi* János c. püspök manuduktorsága mellett. Az ünnepi szónok *Szilágyi* Dózsa lesz. Mise közben *Kajaba* Mariska, az új misés huga éneklő *Gounod* Ave Máriaját *Resch* Mihály kíséretével.

* *Sygnum laudisz*. A király *Katona* Jenő, *László* Miksa és *Törkőssy* Antal 37. gy.-e.-beli tart. hadnagyokat és dr *Török* Ignác 101. gy.-e.-beli tart. főhadnagyot legfelsőbb dicsérettel elismerésével tüntette ki.

* A Népszövetségi Hangya Fogyasztási Szövetkezet részvénygyűjtőt felkéri a vezetőség, sziveskedjenek a mai napot s a hét első napjait taggyűjtésre fokozott mértékben felhasználni, mert e hét második felében a szervező bizottság ülést tart s kitűzi az alakuló közgyűlés idejét. Taggyűjtő-ívek kaphatók a Népszövetségi Hitelszövetkezetben; ugyanott a fogyasztási szövetkezetbe egyenkint jelentkezők is felvétetnek.

* A „szeretet-bizottság” működő tagjait, a végrehajtó bizottsággal együtt a német gyermekek elhelyezése körüli eredmények megbeszélésére szivesen látja a Kath. Kör bizottsági termében június 10 én délután 6 órakor. Imrik plébános.

* A Biharmegyei Turista-egylet ma délelőtt 11 órakor a szokott helyen választmányi ülést tart.

* A központi Sajtóvállalat r.-t. alakuló közgyűlése, mely f. hó 12 én lesz, a részvényesek a meghatalmazásokat a plébánián s holnap, hétfőn d. u. 3—5 óra közt a Népszövetségi Hitelszövetkezetben aláírhatják.

* Az Orvosegylet diszközgyűlése. A Biharmegyei Orvos, Gyógyszerész és Természettudományi egylet f. hó 16 án 50 éves fennállása alkalmából diszközgyűlést tart.

* *Bimbóhullás*. *Ringelhann* Lajos latin szert. káptalani uradalmi főtisztet súlyos csapás érte. — Kis leánykája *Mariska* élte 6-ik hónapjában elhunyt. Temetése tegnap, szombat délután ment végbe nagy részvétel mellett.

* *Gyáriparosok* ülése. A Gyáriparosok Orsz. Szövetségének helybeli fiókja június hó 12 én, szerdán délután 6 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében ülést tart. Dr *Moskovits* József elnök.

* Itélet a cinkotai bűnügyben. Budapestről jelentik: A cinkotai bűnügyben a bíróság több napos tárgyalás után Nagy Jánost gyilkosság és rablás büntette miatt 5 és fél évi fegyházra ítélte.

* Értesítés. Értesítem a tisztelt szülőket és növendékeimet, hogy a zongora- és énektanítást újból megkezdem. Előkészítetek az énektanítói tanfolyamra, melyet megfelelő előkészülettel 6 hónap alatt ellehet végezni. Jelentkezés csak szerdai napon. Tisztelettel *Lamprecht* Mici, az Országos M. Kir. Zeneakadémián államilag képesített okleveles énekes okleveles zongora-tanítónő. Arany János-utca 4. Ugyanott új pianó eladó.

* **A Kath. Növédő Egyesület rendkívüli közgyűlése.** A Kath. Növédő Egyesület június 17-én azaz jövő hétfőn délután fél 6 órakor a Kath. Kör választmányi helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a rendes és választmányi tagokat meghívja az elnökség. Az alapszabály értelmében a rendkívüli közgyűlést 8 nappal előtte hirdeti az elnökség és az ügy fontosságára való tekintettel kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. A közgyűlés után választmányi gyűlés lesz.

* **A tüdővész ellen védekező Egyesület közgyűlése.** A tüdővész ellen védekező Egyesület ma délelőtt fél 12 órakor tartja évi közgyűlését a városháza bizottsági termében, melyre a tagokat ez uton is meghívja dr. Karácsonyi János elnök.

* **A nagyváradi tanítók és tanárok beszerzési csoportjának elnöksége** tudatja mindazokkal, akiknek gyermekeiről az egyes iskolák igazgatói a kért kimutatást beterveztették, hogy bizonyos, a gyermekeket illető cikkek átvétele céljából f. hó 9-én, vasárnap délután fél 5 órakor a kereskedelmi iskolában (I. emelet) megjelenni sziveskedjenek. Együttal felhívja a csoport minden tagját, akik a tűzifát a csoport után óhajtják megrendelni, hogy szükségletüket írásban 3 nap alatt a csoport elnökségének címére (Zárda-u. 1. postán beküldeni sziveskedjenek. A fa árát az intézőbizottság határozata után fogjuk tudatni.

* **Egy asszony elütött egy lovat.** — Tegnap délelőtt a Rákóczi ut és a Nagy Sándor utca sarkán egy oláh asszony állott, jegyet akart váltani Kiss Dávidnál, de sokan voltak, hát átment a tulsó oldalra a Szent-László palota elé. A Nagy Sándor utcából baktatva jött egy konflis s mert a ló nem láthatta, ki áll a sarkon, azon egyszerű okból, mert nem látott, nekiment az asszonynak. A ló felbukott az összeütközésnél, az asszony pedig megtántorodott, de egy pillanat múlva a járdára lépett, míg a lovat csak négyen tudták lábbaállítani. Az elütött lónak táplálkozási zavarokból eredő gyöngesége okozta a balesetet.

* **Az öreg Banda Marci és fia** teljes zenekarával hétfőtől kezdve esténként a **Royalban** muzsikál.

* **A Városi Kávéház** egyre fokozódó forgalma mellett most már elérte azt a nívót, amely a reklámdob hangozkodása nélkül, Nagyvárad leglátogatottabb kávéházának jellegét biztosítja számára. — **Hercz Imre**, a kávéház agilis, figyelmes és körültekintően gondos tulajdonosa, nemcsak rokonzenessé tudta tenni a **Városi Kávéház** elegáns helyiségét, hanem a felügyelete alatt biztosított figyelmes kiszolgálás, lényegesen növelte a **Városi Kávéház** előkelő látogatottságát. A pompás helyiséget napközben épp úgy, mint főleg színház után, tömegesen keresi fel a közönség, amely kitűnő buffé mellett élvezi **Bura Sándor** híres zenekarának hangversenyét.

* **Tyukszemirtő** három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

* **Uridivat Czillér Imre Nagyáruházában.** Férfi- és fiukalapok, nyakkendők, ingek, gallérok, kézelők, zsebkendők, harisnyák, sétatobok, bőröndárak, pénztárcák, esőköpeny, esőernyők, acélárúk, legolcsóbban. **Tisztviselőknak árkedvezmény.**

* **400 korona** havifizetéssel raktárnoknak férfit, esetleg nőt felvesszünk. Cim: Hegedűs-hirlapiroda.

* **BÁDOGOS** és villanszerelőket felvesz **Pala Antal** a **Városi-kávéházzal szemben.**

* **Fényképészeti** lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható **Farkas István „Apolló”** drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Eladó ház.** A Csillagváros, Komáromy-utca 2. sz. ház, mely tíz lakásból és egy üzlethelyiségből áll, örök áron eladó. Értekezhetni a Kereskedelmi és Iparkamara házmesterénél.

* **Középkorú** árva urileány ajánkozik plébániára házvezetőnőnek. Kitűnően főz, külső és belső gazdaságban több évi tapasztalat után jártassággal bír. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

Keresztény vallású kiszolgáló kisasszony előkelő csemegeüzletben alkalmazást nyerhet. Cim a kiadóhivatalban.

* **Egy** tisztességesen nevelt fiú előkelő üzletbe tanulóul felvétetik. Cim a kiadóban.

* **VARRÓLEÁNYOK** jó fizetéssel felvétetnek **Menczer** nőiszabótermében, Rákóczi-ut 10. szám.

Legújabb fűzőket legolcsóbban Kesztenbaum Juliskánál

lehet beszerezni.

Rákóczi-ut, (Korona gyógyszer-tár mellett)

Telefonszám: 327.

Leibchenek félárban!

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ára 70 fillér. Viszonteladók árengedményben részesülnek. **Farkas István „Apolló”** drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. **Németh Pál Aranykereszt** gyógyszer-tárában, városháza mellett.

* **Pemete- és hársfamézcukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható **Németh Pál Aranykereszt** gyógyszer-tárában, a városháza mellett.

Színház.

Heti műsor:

Vasárnap délután: **Faun.**
Vasárnap este: **Tiszturak a zárdában.**
Hétfő: **Tiszturak a zárdában.**
Kedd: **Tiszturak a zárdában.**
Szerda: **A bor.** (E, Kovács Mariska fellépte.)

Csütörtök: **Monna Vanna.**

Péntek: **Monna vanna.**

Szombat délután: **Boszorkányvár.**

Szombat este: **A kóristalány.**

Vasárnap délután: **A kaméliás hölgy.**

Vasárnap este: **Sárga csikó.**

A Faun. A legérdekesebb meséjű színművek egyikét tűzte műsorára vasárnap délutánra a Szigligeti színház. Ekkor kerül színre a **Faun**, amelyben **Tompa Bélán**, a címszereplőn kívül kitűnő szerepekhez jutnak **Polgár Mariska**, **Hevessy Mariska**, **H. Körössy Juci**, **T. Pogány Janka**, **P. Pintér Margit**, **Tóth Elek**, **Váradi Lajos** és **Stoll Béla**.

Tiszturak a zárdában. Ma, vasárnap este zajlik le a Szigligeti színházban egy régi, kedves operette a **Tiszturak a zárdában** reprise. A pompás zenéjű és valamikor zajos sikereket aratott **Tiszturak a zárdában** a vasárnapi felújítás után, a jövő hétfőn és kedden is betölti a műsort.

A bor. Csak röviddel ezelőtt ujtotta fel a Szigligeti színház **Gárdonyi Géza** kitűnő népszínművét, a **Bort**. **Gárdonyi Géza** népszerű színpadi alkotása legközelebb szerdán este kerül színre a fő női szerepben **E. Kovács Mariskával**.

Haltenberger Vilmos

kelmefestő és vegytisztító gyáranak második számú felvételi üzlete, **Szent László-tér, Dell'ortó cég mellett.**

Vállal minden szakmájába tartozó munkát, elsőrendű kivitelben, mérsékelt áron.

* **Poloskairtó Noksín** biztos, kipróbált, megbízható **poloskák** irtására. Ára 2-40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható **Farkas István „Apolló”** drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

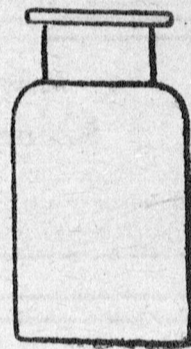
VILLAMOS VASALÓK és FŐZŐK

megérkeztek, remekszép üvegcsillárok mindennemű villamos vezetékek és égők legolcsóbb napiárban szereltetnek

STERN VILLAMOS VÁLLALATA

Szt.-János-u. 20. Telefon 556.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Porcellán mozsár ütővel	12—
Majolika gyümölcsállvány 6 tányérral	15—
Majolika tálca fogóval	8—
Majolika cukortartó 6 díszes	8—
Majolika gyümölcskészlet	8—
Vizes készlet csiszolt üvegből	12—
Boros	12—
Likör	12—
Befőttes készlet kristály fehér	12—
Gyümölcs készlet kristály üvegből	12—
Majolika fali sótartó színes	8—
Majolika vizeskancsó színes	10—
Kenyérkosár színes üveggel	10—
Chinaezüst cukortartó	10—
Chinaezüst gyümölcsállvány	10—
Majolika virágváza színes	5—
Majolika virág azék	5—
Majolika díszfigura	5—
Porcellán főzőlábas	5—
Porcellán főzőfazék	5—
Teáskészlet színes aranyozással	50—
Kávékészlet színes aranyozással	50—
Festéskészlet színes aranyozással	50—
Ebédőkészlet felszerelve sz. aranyozással	150—
Hideg elvágott készlet sz. aranyozással	40—
Mosdókészlet színes finom díszítéssel	50—
Falitükör színes aranyozott kerettel	80—
Asztali-lámpa teljesen felszerelve	25—
Függő-lámpa teljesen felszerelve	80—
Teáspohár chinaezüst foglalásban	8—
Teáscsésze színes finom aranyozással	4—
Kávéscsésze	4—
Köpcésésze	5—
Főzőlábas barna tűzálló füllel	5—

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt viztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és diszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR.** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY.**

Kiadótulajdonos: **Szent László-nyomda r. t.**

Meghívó.

A Nagyváradi „Tudóvész Ellen Védekező Egyesület“ évi rendes közgyűlését f. évi június hó 9. napján (vasárnap) d. e. 11 órakor tartja Nagyváradi város székházának bizottsági termében. Erre az egyesület tagjait tisztelettel meghívom.

Nagyváradon, 1918. évi június hó 5.
Dr. Karácsonyi János
elnök.

APOLLÓ mozgó- színház	MA
	Milliók a föld alatt. Szinjáték 3 felvonásban.
Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 1/27 órakor kezdődnek.	

VIGADÓ mozgó- színház	MA
	A bosszu hölgye. Regényes történet 5 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 1/27 órakor kezdődnek.	

URÁNIA mozgó- színház	MA
	Szünet.
Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 1/27 órakor kezdődnek.	

Iskola év végével
Tankönyveit
legmagasabb árban megveszi

BENKŐ
antiquarium és könyv-
kereskedés.

OLCSÓN!

vállalok kőműves, ács és csere-
pező munkát, helyben és vidéken

Staharóczky József
Damjanich-u. 16.

VAS
és rézágak,

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: össze-
hajtós ágyak eredeti
gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.

Fésűk
tartós, finom anyagból.

Bontó-, sűrű-, still-fésűk,
hajtók, hajcsattok, oldal- és
kontyfésűk, kefék, bőrárak,
pipere és toilette szükségle-
tek legjobb beszerzési helye

Fésű- és diszműáruház
Saspassage 42.

Nebelthau A. utóda Szabó J.
javítások eszközöketnek.

Bubla és Társa

Cégtulajdonos: **Bubla József**
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható fűszer és csemege
kereskedésben. Szalámi, sajt, sza-
lonna, kitűnő málnaszörp, Törlei-
pezsgő, valódi kitűnő ó-borok.

Saját termésű borok!

Szappanok. Naponta friss izletes
házi kenyér. Felvágott fa házhoz
szállítva. Élelmicikkek. Naponta
friss vaj, remek liptói túró.

TELEFONSZÁM: 11-49.

Zongorák és pianinók

hangolását, javítását és átalakítását
szakszerűen és jutányos áron esz-
közlök. — Meghívásra a szin-
helyre is, elmegyek.

CSIKI JÁNOS,

a budapesti Sternberg cég volt
hangolója, Nagyváradi, Lukács
György-utca 1. szám.

Új férfiszabó műhely!

Szives tudomására hozom a tisztelt
uri közönségnek, hogy

URI-DIVAT SZABÓMŰHELYEMET
MEGNYITOTTAM.

Elvállalom új ruhák készítését a
legújabb divat szerint, ugyszintén
ruhák fordítását és vasalását mér-
sékelt áron. Meghívásra házhoz
megyek. Kérem a n. é. közönség
szives támogatását

Tisztelettel

Hottya Károly

uri-divatszabó

Szent János-utca 42.

Felső kereskedelmi és polgári iskolát
magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle
ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kez-
dődik új ker. tanfolyam
hölgyek részére
gyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.
Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

Mocsáry Sándor

TELEFON: 1404.

Zöldfa-épület, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő,
bádogos, lakatos, műszerész és
bronzműves.

Írógép, gramfon, kerékpár és
National Cassa javító. Electrotechni-
kai cikkek, 1/2 Wattos Wolfram-
szálas Tungstram-égők, villanyvasa-
lók állandóan raktáron.

Eladó házak!

Fürdő-utcán 16. és 22. számú
két sarokház eladó.

Felvilágosítást nyújt:

dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
Sal Ferenc-utca 15. sz.

Telefon-szám: 4-16.

LEGF. BUZACSIRIZ,

folyékony „ARGOS“ csiriz, faszeg,
mindenféle CIPÉSZKELLÉKEK, BŐR-
TALPVÉDŐK stb. Legf. CSÖNTENYV

kapható Stern Miklós bőrhulladék
üzletében Nagyváradi, Zöldfa-u. 9. sz.

Vidékiek kérjenek árajánlatot

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztításo-
kat és átalakításokat
elvállalunk. Fűzők mér-
ték után a legrövidebb
idő alatt elkészítetnek.